

ΤΟ ΧΑΝΙ ΤΩΝ ΦΑΓΑΔΩΝ

(Κατά τὸ ΧΑΝΙ ΤΗΣ ΠΡΑΞΙΑΣ τοῦ Ζακωβόπουλου)

Ἀπὸ κρότους τσοπάνων βοῖζει
κάθε πένθο καὶ κάθε κλαροῖ
κι' ἀποσπασματος λόγῃ γεροῖ
κάθε πλάτη μυροῖζει.

Πρὸς τὴ σπάνη γοργὸς πληθαίνει
χωροφύλαξ, στὸ χέρι κρατῶν
γιαταγάνι βαρὺ κι' ἐκλεκτὸν
καὶ τὰ πρόβατα σφάζει.

Ιερανεὶς κλωστομύσταξ ἡρεῖται
τῆς μαχίμου ἐκείνης φρουρᾶς
καὶ ἐγκύμων μεγάλης χαρᾶς
στὸ κοιτέται κινεῖται.

Ἐκεῖ δὲ τὸν στρατὸν διαλύει
κλεῖ' τὴν θύραν καὶ οἴτω λαλεῖ :
« — Σφάζετε τώρα τὸ κάθε ποῦλλι,
στρατιῶται ἀνδρεῖοι ! »

Ἐρημύουν ἐνθὺς τὸ κοιτέσι,
φέρουν ἄλλοι σὲ λίγο τὰ ἄρνια
κι' εἰσιμάζουν σὲ μία γωνίᾳ
τὸ λαμπρὸν κοκορέτσι.

Ἄλλοι πάλι τὴ σπάνη ὀρμίζουν,
ὅτι ἐμπρὸς τὸν καθέναν θωρεῖ
κὼν γιωῦδοι, πιπὲς γιὰ τυρὶ,
κὼν μυτζήδρους, τὰρτάζουν !

Εἰς τσοπάνος ὄρνει τρομασμένος :
« — Τὸ γιωῦδοι' τὸ γιωῦδοι' μᾶς ἐπ' ἡ... »
δὲν ἐπρόφθασε « οὐ εἰ » καὶ εἶπε,
πίπτει κάτω σφαγμένος.

ΣΑΤΑΝΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΑΤΑΒΙΣΜΟΣ

Τοῦ εἶχαν τὸ πρῶτ' κοινοποιήσει μίαν ἀπόφασιν ὀ-
ριστικὴν καὶ τελεσίδικον. Ἐπρεπε νὰ πληρώσῃ ἓνα
χρηματικὸν ποσὸν ποῦ ὤφειλε κι' ἔπρεπε νὰ τὸ πλη-
ρώσῃ ἀμέσως, διότι ἡ ἀνγκυραστικὴ κατὰ τῆς ἐ-
κρουελευσσωδῶς τὰς θύρας τῆς πτωχικῆς οἰκίας του κι'
ἐπέσειε τὴν μακρὴν πτέρυγάν της ἐπὶ τῶν εὐρωτιῶντων
ἐπίπλων του.

— Νὰ πληρώσω ; ἐμονολόγει. Ἄλλὰ, πῶς ; Καὶ
μέ τί νὰ πληρώσω ; Ἐνν μέσον σωτηρίας ὑπάρχει
καὶ θὰ τὸ ἐφραμῶσω !... Νὰ παρχωρήσω τὴν περιου-
σίαν μου, νὰ κάμω ἐκστασιν ὑπαρχόντων !...

ΣΠΗΦΥΛΛΙΣ ΤΟΥ ΝΟΡΜΑ

3

ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑ

Ο ΑΡΡΑΒΩΝ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

Ἐνεθυμούμην ἀπὸ τὰς ἐορτὰς τῆς Μασσαλίας ὅτι
τὰ ρωσσικὰ γράμματα μοῦ εἶχον κάμει αὐτὴν τὴν
ἐντύπωσιν, ἀλλὰ πάλιν αὐτοὶ δὲν ὠμοιάζον πρὸς
Ρώσους οὔτε ξανθοὶ ἦσαν, οὔτε τὰ χαρακτηριστικὰ
τῆς Μογγολικῆς φυλῆς ἐφάνιντο νὰ ἔχωσι.

Ἐπὶ τέλους δὲν ἠδυνήθην ν' ἀντισταθῶ εἰς τὸν
πειρασμὸν καὶ ἠρώτησα τὸν Θεὸν, ἀλλ' οὔτε ἐκεῖνος
μοῦ ἔδωκε καμμίαν πληροφορίαν.

— Ποῦς νὰ εἰδεύω. εἶπε, εἶνε τόσα πλοῖα εἰς τὸν
λιμέναν... καὶ ἔπειτα ὅλων τῶν νυκτικῶν αἱ στολαὶ
ὁμοιάζουν.

Ἡ μουσικὴ ἐν τούτοις ἐτελείωσε καὶ ὁ ἦρως μου
ἀνηγέρθη μετὰ τοῦ συντρόφου του πρὸς ἀναχώρησιν.
Διέσχισαν βραδέως τὸ πλῆθος καὶ ἐξήλθον διὰ τῆς
θύρας ἧτις βλέπει πρὸς τὸ θέατρον.

Τώρα διακί μετ' ὀλίγον καὶ ἐγὼ παρέρωκα τὸν θεὸν
εἰς τὴν ἰδίαν ἐξοδον ; ..

Ἰδοὺ τὰ μυστήρια τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.

Ἡ ἰδέα αὐτὴ τὸν καθησύχασε κάπως. Ἐξαπλώ-
θηκε στὸ κρεβάτι του καὶ πῆρε ἓνα παλαιὸν βι-
βλίον στὸ χέρι του, ἀπὸ τὸ τραπέζι, γιὰ νὰ σκο-
τώσῃ τὴν ὥραν.

Τὸ βιβλίον ἦτο μίξ παλαιὰ χρηστομάθεια τοῦ
Ραγκωδῆ — ἡ μόνη περιουσίαν τὴν ὅποιον ἐκληρονό-
μησε ἀπὸ τὸν πατέρα του.

Ἀρχισε λοιπὸν νὰ τὴν ξεφυλλίζῃ. Ἀπὸ τὰ φύλλα
τῆς πέφτει ἓνα χαρτί κιτρινωμένο ἀπὸ τὴν πολυκα-
ρίαν. Τὸ ξεδιπλώνει. Ἦτο χαρτόσημον.

— Ἡ διαθήκη τοῦ πατέρα μου — ψιθυρίζει — καὶ
νὰ μὴ τὴν ἰδῶ τόσα χρόνια τώρα !...

Ἀποπειρᾶται νὰ τὸ διαβάσῃ. Εἰς τὰς πρώτας
γραμμὰς ὥχρῃ. Ἀλλοίμονον Ἦταν ἡ ἀπόφασις τοῦ
δικαστηρίου, τοῦ παρκαδεχομένου τὴν ἐκστασιν τῶν ὑ-
παρχόντων, τὴν ὅποιον εἶχε κάμει πρὸ τρικονταε-
τίας ὁ πατέρας του.

— Νὰ καὶ ἡ σπουδαιότερα ἀποδείξις, ἀνακαίρει,
ὅτι εἶμαι γνήσιος τοῦ πατέρα μου υἱός !...

Ο Κ. ΚΟΣΜΑΣ

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΣΟΥΡΗ

ΣΕΙΡΑ ΦΑΙΔΡΩΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΩΝ

ΟΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΚΛΗΤΗΡΕΣ

Τὸ ζήτημα τοῦ πῶς ντύνονται καὶ ἡθοποιοὶ τοῦ Β.
Θεάτρου, προταχθέν μὴδ' γενικῆς ἐρευνῆς τῶν κατὰ
τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ὑπὸ καθεστῶς, τὸ ὅποιον ἐδη-
μιουργήθη μετὰ τὴν ἀκουσίαν σχεδὸν παρτίτησιν
τοῦ κ. Ἀγγ. Βλάχου, εἶνε βεβίως δευτερευούσης ἀ-
ξίας.

Ἐπρεπε ὅμως ν' ἀρχίσῃ κανεὶς ἀπὸ κάπου, προ-
κειμένου νὰ κάμῃ τὴν ἐκθεσιν παθολογικῆς τινὸς κα-
ταστάσεως, τῆς ὁποίας ἐν ἀπὸ τὰ συμπτώματα εἶνε
καὶ τοῦ « Νικηφόρου Φωκᾶ » ἡ ἱστορία, ἧτις ἀπησχό-
λησε ὁλόκληρον σχεδὸν τὸν τύπον κατ' αὐτάς.

Τὸ παθῆμα ἐν τούτοις τοῦ κ. Βερναρδάκη δὲν εἶνε
τόσον σοδερὸν οὐδ' ἔπρεπε νὰ κινήσῃ τὸσον τὴν προ-
σοχήν, ἀπέναντι ἄλλων τὰ ὅποια ἐν τούτοις ἐμεινεν
γνωστὰ ἐν στενῷ μόνον φιλολογικῷ κύκλῳ, ὡς κα-
θήματα διὰ τοὺς θεατρικοὺς συγγραφεῖς, τοὺς μὴ δο-
κιμάσαντας ἀκόμη τὰς ἡδονὰς τῶν σχέσεων μετὰ τὴν
διεύθυνσιν τοῦ Βασ. Θεάτρου.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ « Νικηφόρου Φωκᾶ » ἡ
ἱστορικὴ ἀλήθεια ἔχει ὡς ἑξῆς :

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς προούτης θεατρικῆς περιό-
δου ἡ Διεύθυνσις τοῦ Θεάτρου εἶχεν ἀνάγκην ἐνὸς ἔρ-
γου θεαματικοῦ, τὸ ὅποιον νὰ δώσῃ μεγάλας εἰσπρα-
ξεις εἰς τὸ ταμεῖον καὶ νὰ κινήσῃ κάπως τὴν προσο-
χήν τοῦ πολλοῦ κόσμου, ὅστις πέρυσιν οὐδέ γινώσκιν
κὼν ἔλαβεν ὅτι ὑπάρχει Β. Θεάτρον καὶ ὅτι διδὲι
παρκατάσεις.

Ὁ « Νικηφόρος Φωκᾶς » παρυσίαζε τὰ προτόντα

ταῦτα καὶ ἐπὶ πλέον εἶχε τὸ προτέρημα ὅτι ἦτο ἔργον
πρωτότυπον καὶ ὡς τοιοῦτον ἢ ἐχρησίμευσεν ὡς ῥί-
μωτρον διὰ τοῦ παρκαπονόμενου ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ
Φιλολογία ἀπεκλείσθη τοῦ Β. Θεάτρου.

Ἰπὸ τοιούτους ὅρους, ἡ Διεύθυνσις τοῦ Βασιλικοῦ
ἐζήτησε τὸ ἔργον καὶ ἀνέλαβε μάλιστα ἀπερίσκε-
πτους μεγάλαις ἀπέναντι τοῦ συγγραφέως ὑποχρεώ-
σεις.

Ἐπῆλθεν ὅμως ἡ ἐμπορικὴ ἀποτυχία τοῦ « Οὐεί-
ρου ἑρηνῆς Νυκτὸς » καὶ ἡ Διεύθυνσις ἐφοβήθη τὴν
ἐκπανάλειψιν ἐπιχειρήσεως, ἧτις πιθανὸν νὰ εἶχε τὰ
ἴδια ἀποτελέσματα, αὐτῆς τῆς δηλαδὴ τοῦ ἐλλείμματος
τῆς τρεχούτης περιόδου.

Δὲν εἶχεν ὅμως τὴν εὐκαιρίαν νὰ δηλώσῃ πάντα
ταῦτα εἰς τὴν συγγραφὴν καὶ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ
τὴν ἀναβολὴν διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος τῆς παρκατάσεως
τοῦ ἔργου.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν πολιτικὴν, ἧτις δυστυχῶς ἐν παντὶ
διέπει τὴν λειτουργίαν τοῦ Θεάτρου, ἠθέλησε νὰ ἐπι-
τύχῃ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπιρρίπτουσα συγχρόνως πᾶσαν
τὴν εὐθύνην καὶ τὸ ἄδικον εἰς τὸν συγγραφέα.

Ἡ παρκατάσις τοῦ ἔργου ἀνεβλήθη καὶ συγχρό-
νως ὁ κ. Βερναρδάκης παρουσιάζεται ὡς μόνος ὑπεύ-
θυνος διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ πλέον ὡς ζημιώσας τὸ θέα-
τρον... χάριν δικτακτέσεως.

Οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα ὅσον ἀφορᾷ τὸν κ.
Βερναρδάκην.

Ἀλλὰ καὶ ἐν γένει ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία, πρέ-
πει νὰ τὸ εἴπῃ κανεὶς ξάστερον, ἀπεκλείσθη τὸ μὲν,

Μήπως ἠδυνάμην νὰ ἀγαπῶ τὸν ξένον αὐτόν ; ..
ὄχι δά. .. ἐγὼ μὲ τὴν ἰδέαν αὐτήν... ἦτο πε-
ριέργεια ; ἦτο φιλαρέσκεια ;

Εἰδεύω κι' ἐγὼ !

Εἰς τὸ πεζοδρόμιον τὸν συνήντησα πάλιν, παρκα-
τηροῦντα τὸ ἐξερχόμενον πλῆθος μίαν δὲ στιγμὴν τὰ
βλέμματά μας συνηντήθησαν καὶ κατὰ ἐπαλλε ταχύ-
τερον εἰς τὸ στήθος μου...

Δὲν ἦμην τρελλή ; ..

Ἦνόνθα ὅτι ἐκινήθη ἀμέσως νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ,
προέτρεξε μάλιστα ἐμπρὸς καὶ μὲ ἠτένισε μὲ τὸ θα-
πευτικὸν βλέμμα του, πλῆρες γλυκύτητος καὶ χαρᾶς.

Εὐτυχῶς ὁ θεὸς ὅστις ἠσθάνετο ὄρεξιν νὰ περι-
πατήσῃ μοῦ ἐπρότεινε νὰ ἐπιστρέψωμεν πεζῇ.

Ἐννοεῖται, ὅτι ἐδέχθη ἐυχάριστος.

Ἦκολούθησαμεν λοιπὸν τὴν ἀνωφερῆ ὁδὸν ἧτις ἄ-
γει διὰ τῶν γνωστῶν σου κλιμακωτῶν δρόμων εἰς
τὴν ὁδὸν Μονπανσιέ, ἐνῶ ἐκεῖνος ἀφήσας τὸν σύντρο-
φόν του παρηκολούθει βραδέως, προσπαθῶν νὰ μὴ χά-
σῃ τὰ ἴχνη μου.

Αἶ ! ἀγαπητὴ μου Αἰμυλία ! ἦμην τόσον εὐτυχὴς
διότι μὲ παρηκολούθει, καὶ ἐδοκίμαζα εἰς ἐκάστην
καμπὴν τῆς ὁδοῦ τόσην ἀνησυχίαν μήπως ἐξαφνα μὰς
χάσῃ ! Ἀλλ' ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ — ὀφθαλμὸς νυκτικοῦ —
δὲν τὴν ἔπιάττει μετ' ὀλίγον εἰμῆθα πρὸ τῆς οἰ-
κίας μας.

Ἐπεδράμουν σκοπίμως τὸ βῆμα ὥστε νὰ ἰδῇ τὴν
θύραν, καὶ ἀφοῦ ἀνῆλθον γρήγορα γρήγορα, ἀπώθησα
τὴν καλὴν Βριγίταν ἡ ὁποία ἦλθε νὰ μὲ βοηθήσῃ
καὶ ἐκλειδῶθην ἐντὸς τοῦ δωματίου μου.

Διακί ἐκκμνυ ὅλα αὐτά ; δὲν ἠπαυόμην τάχα ὅτι
ἦτο κακόν ;

Εἶχα τὴν τύψιν, ἀλλ' ἦτο ἐντελὴς ἀνώτερον τῆς
θελησέως μου, καὶ ἀμέσως χωρὶς νὰ σκεφθῶ ἔπνευσα
εἰς τὸ παράθυρον...

Ἦνόνθα ὅτι μὲ διέκρινε, διότι ἐκτοτε προσήλανε
διχαρῶς ἐκεῖ τὰ βλέμματά του, προσπαθῶν νὰ μ' ἐ-
παινέσῃ.

Εἰς τὴν ἀποσυρθεὶς ἀποτόμως εἰς τὸ ἐσωτερικόν,
καὶ τὸν ἐβλεπα ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς χωρὶς νὰ διακρίνω-
μαι, τεταραγμένη ἐκ τοῦ αὐθορμήτου κινήματός μου.
Δὲν θὰ ἐλάμβανε ἀρά γε κακὴν ἰδέαν περὶ ἐμοῦ ;

Πρὸ τῆς οἰκίας μ.κ. ἀκριβῶς εἰς τὸ σταυροδρόμιον
τὸ ὅποιον σχηματίζει ἡ ὁδὸς, ἐν μέρος εἶχε περι-
φραχθῇ διὰ σημειῶν καὶ μύρτων καὶ ἐδίδετο δημό-
σιος χορὸς τῆς συνοικίας ὅπως τακτικῶς συνεθίζεται
εἰς τὴν Γαλλίαν μας.

Μίξ ὀρχήστρα ἐσκόρπιζε βάλς καὶ καδρίλλας
ἐνῶ τὰ ζεύγη ἐχοροπῆδων μετὰ θέρμης.

Ἐκεῖνος ἵστατο ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ ἀκρου τῆς λιθί-
νης κλιμακῶς ὅπου ἀρρετὰ ἡ ὁδὸς καὶ ἐφαίνετο προ-
έχων εἰς τὸ θέαμα, ἐνῶ πράγματι τὸ βλέμμα τοῦ ἦτο

ἀπέκλεισε ἐξυτὴν τὸ δὲ, ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Β. Θεάτρου.

Εἶνε δὲ ζήτημα ἂν τὸ προσεχές ἔτος μεταξὺ τῶν ἀπειρῶν ἐκ τοῦ Γ' ἑλληνικοῦ μεταφράσεων θὰ δοῦν χάριν τῆς ποιτικῆς καὶ μόνον ἐν πρωτότυπον ἔργον, εἴτε κωμωδία εἴτε δράμα.

Ἄν θέλετε νὰ μάθετε τὸ δικτὶ, ἐρωτήσατε ὑπὸ ἐξομύθειαν τὸν πρῶτον θεατρικὸν συγγραφεὺς, τὸν ὅποιον θὰ συναντήσετε κατ' ὅδον.

Ὁ καθένας ἔχει μὲ τὴν αἰτίαν τῆς ἀπομακρυνσεως τοῦ διὰ τὸ Β. Θεάτρον καὶ μίαν φάρσιν πικρῆσαν ἐν ταῖς παρεκκινήσις εἰς βάρος τοῦ.

Διότι ἡ διεύθυνσις τοῦ Θεάτρου, ἡ φιλολογικήσκη καὶ δὴ θεατρικῶς εἰς παρεκκινήσιν ἐποχῇ — ὅρα τὸ «Ἐπὶ τοῦ Καταστρώματος» — διακρίνεται καὶ διὰ τὸ φιλοπαίγμον αὐτῆς καὶ τὴν ἐπιτηδεύουσα τοῦ παίζειν κάτω τῆς σκηνῆς κωμωδίας, τὰς ὁποίας θὰ ἐξήλθου καὶ ὁ Μπισσόν.

Ἐκ τούτου ἕκαστος συγγραφεὺς δὲν ἔχει μόνον τὸ παρὰ πόνον ἐπὶ ἀπεκλείσθαι ἢ ἐξηναγκάσθαι ν' ἀποκλείσῃ ἐξυτὸν τοῦ Β. Θεάτρου, ἀλλὰ καὶ τὴν πικρίαν τοῦ ὅτι τὸν ἐνέπαιξαν.

Ὡς παραδειγμα ἀρκεῖ ν' ἀναφέρῃ κανεὶς τὴν ἐξῆς χαριτωμένην ἱστορίαν τὴν ὁποίαν ἐπαθεν ὁ κ. Σουρῆς.

Ἐν βράδῳ ὅπως ἀπροόπτως ἡ Διεύθυνσις τοῦ Βασιλικοῦ — δηλαδὴ ὁ διευθύνων γραμματεὺς — ἐπισκέπτεται τὸν συγγραφεὺς τῆς «Χειραφετήσεως» καὶ τὸν μεταφραστὴν τῶν «Νεφέλων».

Μιλοῦσαν διὰ τὸν καιρὸν, διὰ τὴν πολιτικὴν κατὰστασιν, διὰ τὸ μάους, διὰ χίλις δυὸ ἄλλα πράγματα ἔταν αἰφνης ὁ κ. Στεφάνου λέγει ἀποτόμως.

— Ἀλήθεια θέλω τὴν «Χειραφετήσιν» καὶ τὰς «Νεφέλας» διὰ τὸ βασιλικόν.

Ὁ κ. Σουρῆς, ὅστις εἶχεν ἤδη ἰδικόν του θίσκον, παίζοντα τὴν «Χειραφετήσιν» μὲ καλὰς εἰσπράξεις καὶ ἐτοιμαζόμενον διὰ τουρνέ, ἤρνήθη.

— Τί τὰ θέλετε αὐτά! Τώρα ἔκμην τὴν καρριέραν τους, καὶ δὲν θὰ δώσουν πεντάρα εἰς τὸ Βασιλικόν.

— Μὴν ἐπιμένῃς. Τὰ ἔργα σου εἶνε διὰ τὸ Βασιλικόν καὶ θὰ τὰ δώσῃς.

— Καὶ ὁ θίσός μου;

— Ἄς διαλυθῇ.

— Δὲν μπορῶ νὰ γελάσω τοὺς ἡθοποιούς.

— Δὲν βγυρᾷς τώρα. Φέρε ἓνα χαρτὶ νὰ μοιράσωμε τοὺς ρόλους τῆς «Χειραφετήσεως».

— Στάσου μὴ στιγμῇ. Τόση βικσύνη. Πρέπει νὰ συνεννοηθῶ μὲ τοὺς ἡθοποιούς.

— Ἀφῆτέ τα τώρα καὶ λέγε. Κορδουρούμπικιν ποιῶν προτιμᾷς;

— Μά!

— Ἐμπρός! Τὴν κυρὰ μαμμὴ ποὶ θὰ τὴν κἀνῃ.

— Περιμένε. Δὲν μπορῶ ν' ἀποφασίσω ἀκόμη.

Ἐντὺς ἐνὸς ἐξ αὐτῶν βεβιαίως ἐκεῖ κάτω ὁ ἄγνωστος μου θὰ εἶχε κλεισθῇ κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν καὶ ἴσως θὰ ἐσκέπτετο ἐμέ...

Ὁ δὲ ὁμολογῆσαι ὅτι τὸ εἰδύλλιον ἦτο ποιητικώτατον... Ἀλλὰ μοῦ ἐφάνετο παρὰδοξον διὰ τὸ ἐσκεπτόμην τόσον πολὺ.

Νὰ ἀγαπῶ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον τὸν ὅποιον μόλις δύο φορές εἶδα; Ἐλα δά!...

— «» —

Ἐκοιμήθην πολὺ ἀργὰ καὶ ἐπὶ πολὺ οἱ ὀφθαλμοί μου ἔμενον ἐπιμόνως ἀνοικτοί, μὴ σκεπτομένη ἐν τούτοις ἀπολύτως τίποτε τὸ ὀρισμένον καὶ σαφές.

Τὸν ἐπανεβλεπον ἀκίνητον εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ, παρατηροῦντα δι' ἐπιμόνου βλέμματος τὸ παράθυρον ὅπου εἶχα ἐμφανισθῇ.

Ἦμην εὐτυχῆς ἐν τούτοις... ἀγνωστιάτι.

Ἐξήγησέ το σὺ ἥτις ἔχεις περισσοτέραν πείραν.

— «» —

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν τῆς μαμμῆς ἀνέγνωσα ὅλας τὰς ἐφημερίδας, ἐλπίζουσα νὰ ἀνακαλύψω καμμίαν ἐνδειξιν περὶ τῶν πλοίων τοῦ λιμένος.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν τῆς μαμμῆς ἀνέγνωσα ὅλας τὰς ἐφημερίδας, ἐλπίζουσα νὰ ἀνακαλύψω καμμίαν ἐνδειξιν περὶ τῶν πλοίων τοῦ λιμένος.

Ποῖα καὶ πόσα πλοῖα εὗρισκοντο εἰς τὸν λιμένα; καὶ πῶς ἡδυνάμην νὰ πληροφορηθῶ;

— Αὐτὰ εἶνε λόγικα. Ἀὔριο τὸ πρῶτ θὰ στείλω ἀντιγραφὴν ν' ἀντιγράψῃ τὰ μέρη. Ἄν προτιμᾷς μάλιστα νὰ τὸν στείλω διὰ νυκτός, ἀπόψε.

Ὁ κ. Σουρῆς ἔμεινε κυριολεκτικῶς κατὰπληκτος. Καὶ ἀπῆντησε ὅτι θὰ κλέσῃ μόνος τοῦ ἀντιγραφῆν ὅταν κενόνισῃ τὸ ζήτημα μὲ τοὺς ἡθοποιούς τοῦ καὶ ἀποφασίσῃ νὰ δῇ τὰ ἔργα του.

Ὁ θίσκος πράγματι διελύθη, αἱ ἐφημερίδες ἔγραψαν ὅτι ἡ «Χειραφετήσιν» θὰ πικρῇ εἰς τὸ Βασιλικόν, ὀρίζουσαι μάλιστα καὶ ἡμέραν παρεκτάσεως καὶ ὁ ἀντιγραφεὺς ἀντέγραψε τὸ ἔργον.

Ἐκτοτε ἡ Διεύθυνσις τοῦ Θεάτρου οὔτε λόγον ἔκχευε διὰ τὴν «Χειραφετήσιν» οὔτε ὑπῆγε νὰ ζητήσῃ τὸ ἀντίγραφον καίτοι παρήλθον... 15 μῆνες.

ἴσως ὅμως αὔριον τὸ ζήτημα διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος.

Ἀπὸ μίαν παρεμφερῇ ἱστορίαν ἔχουν νὰ διηγηθῶν ὅλοι οἱ Ἕλληνες θεατρικοὶ συγγραφεῖς.

Τὸ ἔργον τοῦ κ. Τσοκοπούλου «Εἰς ἀναζήτησιν τῆς Εὐτυχίας», τὸ ὅποιον ἤρесе καὶ εὐμενῶς ἐκρίθη, ἐδόθη διὰ πρῶτην φοράν τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως τῆς θεατρικῆς περιόδου καὶ ἔκτοτε δὲν ἐπανεκλήθη.

Τοῦ Λάσκρη αἱ κωμωδία παίζονται μίαν φοράν κατ' ἔτος καίτοι τὸ θεάτρον γεμίζει ὅταν φανοῦν εἰς τὸ πρόγραμμα.

Τοῦ Δημητράκοπούλου ἐπίσης τὰ ἔργα, ἀναπαύονται εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Βασιλικοῦ, γενόμενα δεκτὰ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς περιόδου.

Ἐρωτήσατε τὸν κ. Πολέμην διὰ τὴν ἀπέσυρε τὸ «Στοιχισμόν» του, τὸν Ἄνινον διὰ τὴν δὲν ἐφάνη εἰς τὸ Βασιλικόν καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους διὰ τὴν δὲν ἀκούονται.

Δὲν θέλομεν νὰ δώσωμεν πίστιν εἰς τὰ ψιθυρίσματα τῶν παρεκκινήων, τὰ ὅποια λέγουσιν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία ἀπεκλείσθη τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου πρὸς ὄφελος συνδικατοῦ μεταφραστῆ, ἐνὸς Ἀμερικανικοῦ συστήματος. Τράστ, τὸ ὅποιον ἀνέλαβε νὰ σερβίρῃ ἐν μεταφράσει πάντα τόμον κωμωδιῶν, τὸν ὅποιον

θὰ εὗρισκεν πρόχειρον εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἢ εἰς τὰ παλαιοπωλεῖα. Τοιούται δικόδοσις ὁ φείλουσιν νὰ μὴ εἶνε βέσσιοι χάριν τοῦ γοήτρου τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου καὶ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι δὲν εἶνε τοιαῦται.

Ἀλλ' ἐπιτρέπεται νὰ ἐρωτήσωμεν γενικῶς — παραδεχόμενοι τὴν δικαιολογίαν διὰ τὸν «Νικηφόρον Φωκᾶν» ὅτι τὸ θεάτρον διὰ τὰς μεγάλας καὶ μὴ κλυφθεῖσας δαπάνας διὰ τὸ «Ὀνειρον» τοῦ Σαίξπηρ δὲν δύναται κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον νὰ διακυβεύσῃ χρήματα διὰ σκηνογραφίας πολυτίμους, οἷος ἀπαιτεῖ ἡ παράστασις τῆς τραγωδίας τοῦ κ. Βερναρδάκη.

— Δικτὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς εἶνε μακρὰν τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου καὶ δικτὶ ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία ἥτις βεβιαίως δὲν ἔχει τὴν ἀξίαν τῆς ξένης ἀλλ' ἔχει τὴν ἀνάγκην ἐνθαρρύνσεως καὶ προστασίας, διὰ λακτισμάτων ἐδιδόχῃ μακρὰν τῆς σκηνῆς τοῦ ἐπισήμου Ἑλληνικοῦ Θεάτρου.

Ἄς ἀπαντήσῃ ὁ κ. Στεφάνου ἀλλ' οὐχὶ δι' ἀνακοινωθέντος, τὸ ὅποιον ὅπως ὅλας τὰς ἐπίσημα καὶ ἡμιεπίσημα ἀνακοινωθέντα δὲν θὰ λέγῃ.

— Αὐτὴ εἶνε ἡ Ἀλήθεια.

Ἀλλά:

— Αὐτὸ θέλω νὰ παραδεχθῇτε σεις οἱ ἀνεπίσημοι ὡς ἀλήθειαν.

Τί διάβολο! Καὶ αὐταὶ αἱ Μεγάλοι Δυνάμεις θεωροῦν καθήκον των νὰ ἐξηγοῦν εἰς τὰς μικρὰς τὸν λόγον, διὰ τὸν ὅποιον, κατὰ τὴν γνώμην των, ἔπρεπε νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ ὅποιον ἔκμην!

A. X.

«ΚΡΙΤΙΚΗ»

Δεκαπενθήμερον ἐπιστημονικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν περιοδικόν

Ἰδρυταί: Γ. ΑἰΩΤΗΣ καὶ Γ. ΛΑΜΠΕΛΕΤ

Συνδρ. ἐτησίᾳ Δρ. 10 Κ Πίς τὴν «Κριτικὴν»
» ἑξάμηνος » 6 Κ συνεργάζονται οἱ καλ-
» τρίμηνος » 4 Κ λίτεροι λόγιοι κ' ἐπιστή-
μονες, ἰδιοὶ μας καὶ ξένοι.

Διὰ τὸ ἐξωτερικόν
Συνδρ. ἐτησίᾳ Δρ. 18 Κ Διὰ πᾶσαν αἰτησίαν:
» ἑξάμηνος » 6 Κ Διεύθυνσις «Κριτικῆς» Ἀθῆναι:
Ὁδὸς Ἀγ. Κωνσταντοῦ 20

Ἡ «Κριτικὴ» εἶνε τὸ εὐθηνότερον τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων περιοδικῶν

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΜΠΟΡΟΣ

38 ΟΔΟΣ ΜΗΤ-ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ-ΡΟΠΟΛΕΩΣ 38

εἰς τὸ παράθυρόν μου.

Πόσον παρὰδοξοὶ καὶ θελκτικαὶ ἦσαν αὐταὶ αἱ στιγμαί...

Ἐλαβὰ ἀπὸ τοῦ συρταρίου τὸ μικρὸν τηλεσκόπιον τοῦ Θεάτρου, καὶ τὸ διηύθυνα πάντοτε κεκρυμμένη πρὸς αὐτόν.

Ἐφόρει ἐνδυμασίαν σκοτεινοῦ χρώματος, ἡμίψηλον πέλον καὶ στακτόχροα χειρόκτια.

Βλέπεις τὰ παρετήρησα ὅλα...

Εἶχε τὴν ὑπομονὴν νὰ καθίσῃ ἕως οὗ ὁ χορὸς ἐτελείωσε, καὶ μόνον ὅταν εἶδε ὅτι ἡ παρουσία του δύνατον νὰ παρεξηγεῖτο, περιέβαλλε δι' ἐνὸς μακροῦ βλέμματος τὴν οἰκίαν μας, ἐκύπταξε τὸ ὄνομα τῆς ὁδοῦ, καὶ ἀνεχώρησε βραδυπορῶν.

Θά μ' ἐννοήσῃς ἴσως ὅτι κατόπιν δὲν εἶχα καμμίαν ἐπιθυμίαν νὰ κοιμηθῶ.

Ἐξεδύθην καὶ ἐκάθισα πρὸ τοῦ παραθύρου, ὁπότεν ἐξηπλοῦτο τὸ πνέσμα τοῦ κοιμωμένου Ἀλγερίου, μὲ τὰς στέγας τῶν μεγάλων οἰκίων τοῦ καὶ μερικὰ παρὰθυρα φωτισμένα, ὡς πελώριοι πολυέλαιος.

Εἰς τὸ ἄκρον ἐξετείνετο ὁ λιμὴν μὲ τὰ φῶτά του καὶ τὰ ἀσφῆ σχήματα τῶν πλοίων, δὲν ἡδυνάμην δὲ ν' ἀποσπάσω τὸ βλέμμα μου ἐκ τοῦ μέρους αὐτοῦ.

Ποῖα καὶ πόσα πλοῖα εὗρισκοντο εἰς τὸν λιμένα; καὶ πῶς ἡδυνάμην νὰ πληροφορηθῶ;

Ἐντὺς ἐνὸς ἐξ αὐτῶν βεβιαίως ἐκεῖ κάτω ὁ ἄγνωστος μου θὰ εἶχε κλεισθῇ κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν καὶ ἴσως θὰ ἐσκέπτετο ἐμέ...

Ὁ δὲ ὁμολογῆσαι ὅτι τὸ εἰδύλλιον ἦτο ποιητικώτατον... Ἀλλὰ μοῦ ἐφάνετο παρὰδοξον διὰ τὸ ἐσκεπτόμην τόσον πολὺ.

Νὰ ἀγαπῶ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον τὸν ὅποιον μόλις δύο φορές εἶδα; Ἐλα δά!...

— «» —

Ἐκοιμήθην πολὺ ἀργὰ καὶ ἐπὶ πολὺ οἱ ὀφθαλμοί μου ἔμενον ἐπιμόνως ἀνοικτοί, μὴ σκεπτομένη ἐν τούτοις ἀπολύτως τίποτε τὸ ὀρισμένον καὶ σαφές.

Τὸν ἐπανεβλεπον ἀκίνητον εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ, παρατηροῦντα δι' ἐπιμόνου βλέμματος τὸ παράθυρον ὅπου εἶχα ἐμφανισθῇ.

Ἦμην εὐτυχῆς ἐν τούτοις... ἀγνωστιάτι.

Ἐξήγησέ το σὺ ἥτις ἔχεις περισσοτέραν πείραν.

— «» —

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν τῆς μαμμῆς ἀνέγνωσα ὅλας τὰς ἐφημερίδας, ἐλπίζουσα νὰ ἀνακαλύψω καμμίαν ἐνδειξιν περὶ τῶν πλοίων τοῦ λιμένος.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν τῆς μαμμῆς ἀνέγνωσα ὅλας τὰς ἐφημερίδας, ἐλπίζουσα νὰ ἀνακαλύψω καμμίαν ἐνδειξιν περὶ τῶν πλοίων τοῦ λιμένος.

Ποῖα καὶ πόσα πλοῖα εὗρισκοντο εἰς τὸν λιμένα; καὶ πῶς ἡδυνάμην νὰ πληροφορηθῶ;

Ποῖα καὶ πόσα πλοῖα εὗρισκοντο εἰς τὸν λιμένα; καὶ πῶς ἡδυνάμην νὰ πληροφορηθῶ;